

Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje, Bruselj

**Občasna informacija članom 40 -2011
20. april 2011**

Akt za enotni trg in uredbi za vzpostavitev patenta EU

Evropska komisija je predstavila Akt za enotni trg, katerega cilj je odprtje dvanajstih delovišč za ponovni zagon enotnega trga do leta 2012. Teh dvanajst vzvodov rasti, konkurenčnosti in socialnega napredka obsega mobilnost delavcev, financiranje za mala in srednja podjetja, varstvo potrošnikov, digitalne vsebine, davčno ureditev in vseevropska omrežja. Evropska komisija je hkrati kot del Akta za enotni trg v okviru okrepljenega sodelovanja objavila tudi dva zakonodajna predloga za vzpostavitev patenta EU, ki bo po njenih analizah stroške patentiranja v Evropi zmanjšal do 80 odstotkov. Nov patent EU bo namreč veljaven v 25 državah članicah, med katerimi je tudi Slovenija, ki so se dogovorile za okrepljeno sodelovanje. Zaradi nasprotovanja Italije in Španije o njegovi uvedbi niso mogle doseči soglasja.

Predlagani uredbi določata pogoje za pridobitev enotnega patentnega varstva, njegove pravne učinke in veljavno ureditev prevajanja. Osnutka uredb je Komisija že predložila v obravnavo Evropskemu parlamentu in Svetu EU. Komisija upa, da se bosta okrepljenemu sodelovanju pridružili tudi Španija in Italija.

Komisija je na podlagi prispevkov, zbranih v štirih mesecih javnih razprav (bilo jih je več kot 850), ter mnenj in sklepov evropskih institucij določila 12 vzvodov za spodbuditev rasti in okrepitev zaupanja državljanov. Vsak vzvod spremlja vodična pobuda, v zvezi s katero bo Komisija predložila predloge v prihodnjih mesecih s ciljem, da jih Evropski parlament in Svet potrdita pred koncem leta 2012.

Dostop do financiranja za MSP

To je ključni vzvod za več kot 20 milijonov evropskih malih in srednjih podjetij, ki zaradi pomanjkanja financiranja pogosto težko zaposlujejo, uvajajo nove izdelke ali krepijo svojo infrastrukturo. Gre torej za uvedbo skupnega statuta skladov tveganega kapitala, ki bo skladom, ustanovljenim v eni državi članici, omogočil naložbe v kateri koli drugi državi članici, s čimer bo inovativnim majhnim in srednjim podjetjem zagotovil sredstva s potrebnim strokovnim znanjem in po ugodni ceni, obljublja Evropska komisija.

Mobilnost delavcev na enotnem trgu

Leta 2009 je 5,8 milijona Evropejcev delalo v drugi državi članici, kar je 2,5 odstotka aktivnega prebivalstva Unije. Za odstranitev pravnih ovir, ki Evropejcem še vedno preprečujejo, da bi delali tam, kjer si želijo, se je Evropska komisija odločila posodobiti pravila priznavanja poklicnih kvalifikacij s poenostavitvijo postopkov, ponovnim pregledom področja reguliranih poklicev ter krepitvijo zaupanja in sodelovanja med državami članicami, zlasti s pomočjo evropske poklicne izkaznice.

Pravice intelektualne lastnine oziroma Patent EU

Intelektualna lastnina je enako pomembna kot surovine ali industrijske zmogljivosti: od 44 do 75 odstotkov virov evropskih podjetij je povezanih z intelektualno lastnino. Za evropsko konkurenčnost je torej ključna uvedba enotnega patentnega varstva za kar največje število držav članic s ciljem izdaje prvih enotnih patentov EU v letu 2013. Strošek patenta EU z enotno veljavnostjo v 25 državah članicah bo predvidoma znašal 680 evrov. V prehodnem obdobju bi se stroški omejili na največ

2 500 evrov. Imetniki patentov EU bodo lahko zaprosili za enotno patentno varstvo na ozemlju 25 držav članic pri Evropskem patentnem uradu (EPO). Patent bo zagotavljal enako stopnjo varstva izumov v vseh 25 državah. Zahtevke bo mogoče predložiti v katerem koli jeziku, vendar bo EPO na podlagi obstoječih delovnih postopkov še naprej obravnaval zahtevke in podeljeval patente v angleščini, francoščini ali nemščini. Za prijavitelje s sedežem v EU, ki bodo predložili zahtevek za svoj patent v jeziku, ki ni uradni jezik EPO, je predvidena kompenzacija stroškov prevoda v enega od uradnih jezikov EPO. Patenti EU z enotno veljavnostjo, podeljeni v francoščini ali nemščini, se bodo v prehodnem obdobju, ki bo trajalo največ 12 let, prevajali v angleščino. Patente, podeljene v angleščini, bo treba prevesti v še en uradni jezik EU. Ti prevodi bodo potrebni, dokler ne bo na voljo kakovostno orodje za strojno prevajanje, ki bo zagotovilo dostopnost informacij o patentih.

Potrošniki

Če želimo povečati zaupanje potrošnikov na enotnem trgu, jim je treba zagotoviti njihove pravice. To je zlasti mogoče doseči z vzpostavitvijo alternativnih načinov reševanja sporov in uvedbo pritožbenih izvensodnih postopkov. Tako bodo imeli na voljo enostavnejšo, hitrejšo in cenejšo rešitev. To je bistveno za spletno trgovino, pri kateri bi večje zaupanje potrošnikov v čezmejno elektronsko trgovino prineslo gospodarski dobiček v višini 2,5 milijarde evrov, je prepričana Evropska komisija.

Okrepitev standardizacije za storitve

Evropska komisija predlaga pregled zakonodaje o evropskem sistemu standardizacije, predvsem, kako bi ga bilo mogoče razširiti v sektor storitev in zagotoviti bolj učinkovite, uspešne in vključujoče postopke standardizacije.

Močnejša vseevropska omrežja

Prometna, energetska in elektronska komunikacijska omrežja so hrbtenica enotnega trga. Učinkovite infrastrukture omogočajo hitrejše in cenejše prosto gibanje oseb, blaga, različne energije in podatkov. Komisija bo zato sprejela zakonodajo o energetski in prometni infrastrukturi za določitev strateških projektov evropskega interesa.

Enotni digitalni trg

Evropa potrebuje zakonodajo, ki zagotavlja vzajemno priznavanje in e-avtentifikacijo na njenem celotnem ozemlju, ter pregled direktive o elektronskem podpisu za varno in nemoteno sodelovanje po elektronski poti, pravi Evropska komisija.

Socialno podjetništvo

Nekatera podjetja se poleg legitimnega cilja finančnega dobička odločijo tudi za doseganje ciljev splošnega interesa ter družbenega, moralnega ali okoljskega razvoja. Ta sektor je ustvarja rast in delovna mesta. Za njegovo okrepitev bi bilo treba polno izkoristiti finančni vzvod, ki je evropska industrija upravljanja sredstev. Evropska komisija bo zato predlagala evropski okvir za solidarnostne naložbene sklade za povečanje učinka obstoječih nacionalnih pobud, s čimer bi tem skladom omogočili dostop do priložnosti na enotnem trgu.

Davčna ureditev

Davčna zakonodaja v EU zaostaja za realnostjo enotnega trga 21. stoletja in izzivi trajnostnega razvoja, ugotavlja Evropska komisija. Ne spodbuja dovolj najgospodarnejših praks na področju energetike ali tistih, ki najbolj upoštevajo okoljske zahteve. Zato predlaga pregled direktive o obdavčenju energije za zagotovitev usklajene obravnave različnih virov energije, da bi se bolje upoštevala energijska vsebnost izdelkov in njihove emisije CO₂.

Povečanje socialne kohezije na enotnem trgu

Komisija bo za okrepitev socialne kohezije v Evropi pripravila zakonodajni predlog, namenjen krepitvi uporabe direktive o napotitvi delavcev za preprečevanje in kaznovanje vsake zlorabe pravil. Prav tako bo predlagala pojasnitev izvajanja temeljnih socialnih pravic v okviru izvajanja gospodarskih svoboščin.

Regulativni okvir podjetij

Podjetja prepogosto vidijo enotni trg kot območje omejitev in ne kot območje priložnosti. Treba jim je olajšati življenje z zmanjšanjem regulativnih in upravnih omejitev. Komisija zato predlaga poenostavitev direktiv o računovodskih pravilih v zvezi z obveznostmi finančnega poročanja in zmanjšanje upravnih ovir, zlasti tistih, ki bremenijo majhna in srednja podjetja.

Javna naročila

Javni organi porabijo okrog 18 odstotkov BDP Evropske unije za blago, storitve in javne gradnje. Komisija predlaga posodobitev zakonodajnega okvira za uravnoteženo politiko, ki podpira povpraševanje po blagu in storitvah, ki so prijazni do okolja, socialno odgovorni in inovativni, da se naročnikom omogočijo enostavnejši in prožnejši postopki.

Komisija bo konec leta 2012 pregledala stanje napredka sedanjega akcijskega načrta in predstavila svoj program za naslednjo fazo.

Koristne informacije:

- Spletna stran o Aktu za enotni trg:
 - http://ec.europa.eu/internal_market/smact/index_sl.htm
- Predlog Akta za enotni trg:
 - http://ec.europa.eu/internal_market/smact/docs/20110413-communication_en.pdf
- Brošura Akt za enotni trg:
 - http://ec.europa.eu/internal_market/smact/docs/brochure-web_sl.pdf
- Vprašanja in odgovori o Aktu za enotni trg:
 - <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/11/239&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>
- Spletna stran o patentu EU:
 - http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/patent/index_en.htm
- Predlog uredbe o enotni patentni zaščiti:
 - http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/docs/patent/20110413-proposal-enhanced-cooperation_en.pdf
- Predlog uredbe o prevajanju:
 - http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/docs/patent/20110413-proposal-translation-arrangements_en.pdf

Pripravila:
Darja Kocbek